

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

ĂPARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNA

Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Sinoadele parohiale.

Intre drepturile cardinale și neprețuite acordate bisericei noastre ortodoxe prin statutul organic, — este și dreptul de întrunire liberă odată pe an, în luna Ianuarie — de a lua în seamă activitatea pastorală și economică a parohului, a comitetului și a Epitropilor, încreștințați cu chivernisirea averii bisericești.

Ce frumoase și impunătoare sunt aceste întruniri când sunt conduse bine, de oameni înțelepți de păstori adevărați, de cei chemați de D-zeu a fi doctorii trupurilor și sufletelor.

Și ce fără interes uneori, ce sgomotoase, ce pătimase sunt când, conducerea nu e destul de cuminte, când prezidentul nu este pătruns de duhul păcii și al dragostei creștinești, când nu dă cuvânt celor ce au drept să vorbească, când muștră pe cei ce fac întrebări cu anumite scopuri și interese.

În Eparhia noastră, duhul statutului organic a pătruns până în cele mai scunde colibi, poporul este disciplinat — și de 5 ani, n'am înregistrat nici o plângere, mai serioasă asupra conducătorilor, că ar fi fost abuzivi, dar nici asupra păstoritilor, că s'ar fi uitat că sunt în loc sfânt și sfințit și ar fi trecut marginile bunei cuviinți.

Așa aici la noi, sinoadele sunt adevărate clipe de mulțumiri sufletesti pentru parohieni — și am ajuns, că socotelile pe anii trecuți din parohii și protopopiate sunt toate trecute prin corporațiuni, revizuite și chiar și aprobate de exactoratul consistorial.

Pricinile în popor din cauza administrării și chivernisirei slabe a averilor le ținem de încheiate și nădăjduim pentru totdeauna.

Moștenisem dela vechea conducere, în două protopopiate (Alba Iulia—Cluj) din cari am făcut 4 protopopiate — câteva sute de rațiocinii restante, și aceasta moștenire slabă — cu alte câteva mai puțin compromițătoare ne-a costat

muncă, timp, esmisiuni pe la sate, ca să facem rânduială. Și mulțumită lui D-zeu s'a făcut și minunea aceasta, Sinoadele se pot întruni în duhul păcii și al înțelegerii — numai este scârba, întrebările unde sunt banii, unde sunt colectele, unde sunt fondurile de bucate, de vin, de zidiri au încetat s'a făcut lumină și bună rânduială.

Curățită holda de neghina necurăteniei și a neglijenței păcătoase — putem face pași spre bine, spre muncă pozitivă. E mult, foarte mult de făcut.

Vom scoate din numărul cel mare al problemelor — una de importanță capitală. Din lipsa de locuințe pentru preoți nu putem întregi multe parohii. Une locuri ne vom putea ajuta cu edificiile școlare, dacă le vom ști preface în case parohiale. Acolo unde nu ne este dată aceasta posibilitate, trebuie să ne gândim la mijloace serioase pentru zidirea caselor parohiale. Preoții de azi, cari au casele lor proprii să se cugețe la următorii de mâne, cari nu le au și nu le pot avea urmând să fie oameni din alte părți. Sinoadele parohiale să vor ocupa anul acesta și cu problema caselor parohiale.

Protopopul Vasile Gan, în sinoadele protopopești și eparhiale a stăruiț în meritul acestui obiect, mult, foarte mult. Ceace nu s'a putut ajunge atunci să poată mai cu înlesnire azi. Poporul nostru stă neasemănat mai bine în cele materiale, ca înainte de războiu. El își poate valorile vitele, bucatele și munca deci cu prețuri înzecite, — și la satele noastre, numai bețivii și leneșii nu au parale. Toți ceialalți au ceva economii — și nu avem să ne luăm refugia ca să vindem țundra țaranului din spate, perina de sub cap, toporul și uneltele lui economice.

Unii pe la țară au chiar și mai bine, decât strictul necesar, și cu vreme se vor deda și țaranii noștri, ca să aibă pe la bănci în loc de doctorii, economii și rezerve.

Aceste trebuie să le spună preoții cu vreme și fără de vreme, sunt principii economice, fără cari nu poate trăi și prospera un popor. Cătră aceste, altul e azi sprijinul cel putem aștepta dela autoritățile noastre românești pentru scopuri de folos și interes public, și altul a fost sprijinul ori mai bine zis nesprijinul autorităților ungurești.

Un alt soi de ajutor mai efectiv vom avea în organele silvanale ale statului. Pădurile, de cari nu te puteai apropia pentru un scop public românesc, ar fi mai accesibile pentru lemn de lucru. Trebuie însă stăruință, cerere la timp, cerere motivată și aici organele noastre au un teren de libertate, — pot îndrăzni mai bine și pot avea și rezultate mai reale. Lumea oficială nu ne mai este protivnică. Vedem, ce acțiune s'a întreprins pentru zidirea școalelor și ce rezultate au dat în acele părți unde factorii dela conducere și cu răspundere au fost la culmea chemării lor. Organele noastre autonome nu sunt acum prin nimica stingherite în pornirile cele bune și de folos. Numai să nu așteptăm totul dela alții — dela colecte și daruri. Toți trebuie să fim pătrunși de dorul și de dragostea de a avea pentru parohul lor o întocmire sănătoasă și spațioasă, și când vor fi conduși de acest sentiment — piedicele dispar și să topesc ca ceara în fața focului. Am văzut la colectele pentru clopote minuni, — acele minuni le putem obține și la facerea caselor parohiale. Păstorul însă trebuie să fie în frunte — cu duhul și cu adevărul. Mai ales să fie corect și scrupulos în administrarea averilor publice. Când va observa badea Gheorghe, că cei ce umblă cu miera, își ating nu numai mâinile ci și buzele, s'a gătat cu încrederea. Și mai ales s'a gătat cu încrederea atunci, când banii dați pentru un scop s'au folosit pentru altul, nedorit de ce ce au contribuit cu obolul lor.

E mare și făcătoare de minuni încrederea și e vai de conducătorii, cari s'au pierdut încrederea poporului. Atunci rostul lor de a fi la conducere a dat bancrot, s'a sfârșit și cel mai cuminte lucru îl pot face trecând în altă parte, și cumintiți cu experiența din trecut, să bată altă cărare. Da, da, cărarea cinstei, aduce cinste și mulțumire, cărarea strâmbă, aduce rușine, mișerie și ocară.

Cei cuminți — vor ști să aleagă — căci alegerea e ușoară — și nu recomandăm nimănu ca să ajungă la mintea românului cea din urmă.

Sfințirea bisericii din Deda-Bistra

Evlavia și dragostea de biserică a credincioșilor noștri din protopopiatul Reghinului, în ultimii trei ani, prin renovații și înnoiri, au prilejuit trei sfințiri de biserici, cari toate au fost onorate de prezența P. Sf. Sale Episcopului nostru Nicolae Ivan, iar două și de P. Sf. Sa episcop Nichita al Argesului. Așa intrați în acest nou an și isprăvinduse zidirea bisericii din noua parohie a Deda Bistrei s'a săvârșit și a patra sfințire. Vremea de iarnă a împedecat pe P. Sf. Sa să ia parte și așa a încredințat pe protopopul D. Antal să facă sfințirea.

În ziua de 11 Ian. 1925, protopopul, asistat de preoții Gh. Căzan administratorul parohiei, P. Suci, P. Cadaru, A. Borda, D. Radu și A. Runcanu, în fața tuturor bistrenilor, mulți dedeni, fileni, a unor fruntași din Răstolița, Stânceni, Toplița, a autorităților în frunte cu d-nii primpretori Dr. S. Sbarcea și I. Popescu și altor distinși oaspeți, în forma cea mai sărbătorească au săvârșit actul sfințirii, împreună cu sf. liturgie. Mulțimea mare a credincioșilor, biserica nefiind tocmai mare, nu au încăput toți, putând să asiste numai la partea de serviciu care s'a făcut afară.

După sfârșitul liturghiei, protopopul Antal le-a rostit cuvântare spunând bistrenilor, că prin ridicarea acestui locaș de închinăciune au făcut cea mai mare faptă creștinească ce o poate săvârși o parohie mică, dar vrednică ca a lor. Până a nu ridica ei biserica, ochii celor ce treceau în sus sau în jos cu trenul, li se opreau numai la coșurile fabricii și la cliturile dese de scânduri, așa putând să zărească printre ele câte o casă cu înfățișare că-i locuită de romni. De când s'a ridicat trupul alb al bisericii cu turn și cu cruce în vârf, tot creștinul, ba chiar și străinul își oprește ochiul la ea, și dacă-i român simte în suflet mângăierea că aici într'atâta năpăd de străini, s'a ridicat un străjer neclintit al neamului, o biserică.

Prin ridicarea bisericii în mijlocul satului, în văzul tuturor, bistrenii au răsbunat urgia vechilor stăpâni, cari voind să slăbească puterea credinții strămoșilor lor, le-a dărîmat vechea și înfloritoare mănăstire de pe valea Bistrei iar pe călugări i-au alungat. Temelia zidurilor mănăstirii se vede și astăzi și ca singura mărturie a vechinii ei este clopotul ce se păstrează în

biserica din Deda, cu inscripția anului 1451, anul morții lui Bogdan al II-lea, tatăl lui Ștefan cel mare. Mănăstirea aceasta a fost secole de-a rândul veghetoarea și apărătoarea credinței strămoșești. Sămânța bună lăsată de ea, i-a făcut pe cei de aici și din satele din jur să rămână neclintii credincioși ortodocși, apărându-i de unire în veacurile trecute, iar acum de secularism. Din aceste simțăminte creștinești moștenite, au primit și bistrenii indemn să-și facă biserică, jertfind tot ce puterea lor le-a îngăduit.

Pentru creștineasca faptă, pentru vrednicia arătată truda ce au pus și jertfele bănești ce le-au dat, protopopul în numele P. Sf. Sale le exprimă tuturor mulțămiri și laude, întâi poporenilor apoi pâr. administrator Gh. Cazan, care s'a străduit și le-a ajutat într'un chip vrednic de a fi luat ca pildă. — Pentru ca jertfele să fie știute de toți, ceteste liste tuturor donatorilor.

Ca încheiere le dă sfaturi creștinești, cum să se facă vrednici de casa Domnului, îndeplinind poruncile Lui și luând astfel întreg harul, spre binele nostru al tuturor.

După stropirea cu apă sfințită și miruirea credincioșilor, sau binecuvântat prin rugăciuni mâncarea și băutura așezată în două case, pentru pomenirea celor morți, formându-se o masă comună pentru toți. Preoții și oaspeții aleși au luat masa în casa fruntasului Andreiu Gădiu.

La masă a toastat protopopul pentru sănătatea P. Sf. Sale relevând sprijinul deosebit ce-l dă protopopiatului Reghin.

Au mai vorbit pentru cei prezenți pâr. P. Suci, pâr. Cazan, pâr. Cadaru și șeful de poliție Lascu.

La încheiere toți au plecat cu impresia că alăturarea de celelalte sfințiri de biserică pe valea de sus a Muresului, s'a mai făcut una, în care s'a afirmat la feliu, dragostea și alipirea neamului nostru de biserică și de slujitorii ei.

COR.

Incasarea impozitelor

În privința încasărilor din contribuțiuni directe în cursul anului 1925, ministrul de finanțe a pus în vedere administrațiilor financiare următoarele:

Contribuțiunile directe datorite pe anul 1924 în cari intră și rămășițele anului 1923 și din vechile impozite se vor încasa tot pe baza rolului întocmit pe acel an până la 30 Iunie 1925.

Incasarea se face cu dobânda de 9 la sută care curge cu începere de la 1 Octombrie 1924 pentru contribuțiunile directe exigibile până la 1 Octombrie 1924, precum și pentru rămășițele din contribuțiuni directe ale anului 1923 și din vechile impozite; și cu începere de la 1 Ianuarie 1925, pentru contribuțiile datorite pe trim. Octombrie 1924.

Atât spre a se îndestula la timp nevoile Statului și celorlalte case, cât și spre a se ușura operațiunile de încasări, de alegerea rămășițelor și de transcrierea rolurilor se vor lua măsuri ca, rămășițele din contribuțiuni înscrise în roluri pe anul 1924 să se încaseze în trimestrul Ianuarie și cel următor. Neîncasarea la timp va aduce mari neajunsuri atât statului cât și contribuabililor prin aglomerarea contribuțiilor vechi cu dobânzile lor peste cele noi.

În cazul când la 30 Iunie 1925, va mai rămâne vre-o sumă neîncasată atât rămășițele trecute ca atare în rolul anului 1924 cât și contribuțiilor stabilite pe anul 1924, rolurile anului 1924 închizându-se pe acea zi, se vor anula toate sumele restante.

Cifra totală a rămășițelor, adică atât cea anterioară anului 1924 cât și cea din anul 1924 se va aduna într'o singură cifră și se va înscrie în rolul anului 1925 într'o singură cifră.

Contribuțiunile directe pe anul 1925, se vor încasa chiar de acum trimestrial, pe baza rolurilor anului 1924, atât cât ele nu au suferit modificări radicale.

Numai în cazul când, după declarațiunea de impunere a contribuabilului, dată pe anul 1925, ar rezulta vre-o scădere mai mare de cât trei pătrimi din impozitul respectiv al anului 1924, încasarea va fi suspendată până la stabilirea ei. Pentru alegerea acestor cazuri rămâne ca receptorul la obiecțiunea contribuabilului, să verifice declarațiunea.

Dacă până la finele lunii Ianuarie contribuabilul nu dă declarație se va putea procedea la încasare trimestrial după impozitele anului precedent.

Un portret al lui Isus

Intr'una din gazetele de Crăciun scrie scriitorul Victor Eftimiu un articol interesant despre un portret și o scrisoare a Mântuitorului.

În biserica Sft. Bartolomei din Genua se păstrează un portret al lui Isus. În legătură cu acest fapt s'a descoperit acum un pergament din veacul al 6-lea, care vorbește despre o corespondență între Isus și Abgar, regele Edessei.

Acest pergament făcut din piele de gazelă, lung de 3 m. 40, larg de 0,06, începe cu un psalm de David și continuă cu această scrisoare — vorbă cu vorbă tradusă din grecește — trimisă de Abgar lui Isus Cristos:

„Abgar, rege troparc al orașului Edessa, cătră Isus, om bun și doctor, ivit în Ierusalim, salutare:

Am auzit vorbindu-se de tine și de tămăduirile tale, și așume că fără doctorii și nici ierburi, tu faci minuni și că dintr'o singură vorbă, tu dai orbilor vederea, ologilor picioarele surzilor auzul; că alungi diavolii spurcați și că vindeci pe cei ce suferă de rele fără vindecare, și că o femeie căreia îi tot curgea sângele de ani de zile, s'a făcut bine, atingându-te numai, și că înviezi morții; și auzind aceste lucruri cari te privesc o Doamne, am găsit în inima mea că tu ești, însuși Dumnezeu, tu care împlinești, aceste lucruri și de aceia te poftesc și te rog prin această scrisoare și prin ale mele rugăminti să binevoiești să vii până la mine, ca să mă vindeci de boale cari sufăr și să faci pentru orașul meu un farmec, ca nici unul din dușmanii mei să su-l poată lua și nici nimici.

Eu am o casă mică și curățică: vino, căci ne ajunge la amândoi!...

Fii bine venit, poruncește, o Doamne, Dumnezeul meu!”

Isus răspunde prin următoarea scrisoare, trimisă prin Ananias, solul lui Abgar:

„Ești fericit, o Abgar, ca și orașul tău, care se numește Edessa; ești fericit, căci tu ai crezut în mine, cu toate că nu mai văzut și sănătatea îți va fi dăruită pentru totdeauna. Intrucât privește venirea mea la tine, trebuie să'mi împlinesc întreaga însărcinare cu care am fost trimis și după ce o voi fi îndeplinit, să mă înalț spre tatăl meu, cel care m'a trimis. Apoi voi trimite unul din ucenicii mei, numit Tadeu sau Toma, care te va tămădui de boala ta și-ți va da vieță veș-

nică și va face rugăciuni pentru oraul tău, ca să nu ți-l poată lua nici unul din dușmanii tăi în vecii vecilor. Amin. Căci eu am lăsat cerul și m'am coborât pe pământ, ca să scap neamul omenesc, și am luat trup feciorelnic ca să șterg păcatul raiului pierdut de Adam, și m'am umilit pe mine — ca să vă înalț pe voi”.

Apoi ca un P. S. Isus adaugă:

„Această scrisoare scrisă de mine, oriunde se va afla dânsa fie pe drum, într'o casă, în fața judecătorilor, într'o clipă de muncă ori de durere, pe mare, în pericol, în mijlocul luptei împotriva urmasilor, sau în orice alt prilej de felul acesta, această scrisoare va alunga toate nenorocirile, fiindcă ea e ferită împotriva tuturor primejdiilor și bună pentru orice mântuire sau ajutor.

Deci, cel care o poartă, dacă este el curat și fără de păcate și dacă se stăpânește la toate patimile; o va păstra pentru mântuirea sufletului și trupului său, căci e scrisă chiar de mâna mea și am pecetluit-o cu șapte peceti după cum vine: Isus Christos, fiul lui Dumnezeu adevărat și om adevărat”.

Pericit de primirea acestei scrisori, Abgar trimise un alt sol, pictor vestit, care să facă portretul „omului bun și doctorului ivit în Ierusalim”:

Pergamentul grecesc — cumpărat dela o familie egipteană — descrie pe larg felul cum a fost luat chipul lui Isus, și însoțește povestirea cu câteva ilustrațiuni, privitoare la misiunea lui Abgar.

Portretul acesta, e ținut — după multe pătani — într'un tabernacol din biserica sfântului Bartolomeu; e încuiat, cu șase chei, păstrate de cele șase familii principale din Genua.

Două zile pe an acest tabernacol e deschis: credincioșii pot vedea chipul Mântuitorului.

Acest portret e făcut cu o artă rară.

Legenda ca și pergamentul de care am vorbit — spune că oricât s'a încercat pictorul E-dessian să prindă trăsăturile lui Crist, i-a fost peste putință. Atunci Isus, trimise pe pictor afară la Sinagogă, să cheme pe apostolul Toma, iar el se sală pe obraz și luând un prosop, își usucă fața cu el.

Și pe prosop s'au întipărit trăsăturile lui Cristos.

† Ioan L. Papp

Episcopul Aradului, după o depeșă primită, a reposat în Domnul *Miercuri la 21 Ianuarie a. e.* La această depeșă Episcopul Nicolae a răspuns la adresa Consistoriului din Arad:

Nr. 421.

Consistorul ortodox român Arad.

Cu multă durere am aflat despre trecerea la cele eterne a bunului vostru păstor sufletească nestorul episcopilor din Metropolia noastră.

Arătați-mi ziua înmormântării, ca să eșmit 2 delegați în numele Eparhiei Clujului cari să-l petreacă la locasul de veci.

NICOLAE, episcopul Clujului

Mai multe în numărul proxim.

Remânia este grădina Maicei Domnului.

Pe timpul lui Ștefan cel Mare, Domnul Moldovei, trăia un cuvios, anume Iosif, care se nevoise mai întâi în pustiul Iordanului; apoi, de răul păgânilor, cari stăpâneau acele locuri, a venit cu câțiva din cei împreună victuitori ai săi și și-a ales loc de pustnicie, munții din preajma mănăstirii Bistrița (Moldova). Acolo au trăit ei un timp îndelungat, după care, mai în urmă, s'au hotărât să se strămute în muntele Athosului, zis și Sfântul Munte.

Pentru acest sfârșit, dând de vale de munții Bistriței, îndat ăli se arată Prea Sfânta Fecioară Maria, care, aprindu-i în cale, îi întrebă: — „Unde vă duceți fiilor?“ Ei, plini de bucurie și de spaimă, mângâitoare nădejdei lor, răspunseră: — „Ne ducem la grădina Prea Sfinției Tale“.

Atunci, Prea Sfânta Fecioară le porunci: — „Intoarceți-vă înapoi, căci și aici este grădina mea“. Și îndată s'a făcut nevăzută.

Această vedere s'a făcut în apropiere de locul unde este acum schitul Bisericiani, și unde spre pomenire s'a așezat într'un stejar bătrân o icoană a Maicei Domnului.

Sihastrii s'au întors înapoi, urmându-și nevoițele lor de pioasă înfrânare și curățire sufletească ca și mai înainte; iar ca pomenire a acestei întâmplări, a dat numele lor munților din împrejurimi, cari și în ziua de azi se numesc: Metodie, Varnava, Petru, Verchie, Simion, Gherman, Piru și Grecul.

(Istoria Mănăstirii Bisericiani).

Răsplata lui Dumnezeu

— O legendă —

Un om bogat, dar nemilos, avea o moșie mare și o îngrijea bine; făcea cu plugul brazde adânci, îngrășa pământul, semăna mult și avea și multe vite. La facerea bilanțului anual, cumpănind cheltuelile cu veniturile, găsia totdeauna lipsă în loc de câștig; observa că nu scotea nici măcar sămânța, că vitele îi piereau, câmpiile erau fără spor sau chiar sterpe.

În apropiere însă, locuia un pustnic, care avea numai o fâșie mică de pământ și o vacă slăbuță, pentru care trebuia să adune chiar el ierburile de pe stânci și din mlaștini, căci pășuni n'avea; cu toate acestea la dânsul era totul în abundență, așa că era în stare chiar să împrumute și pe vecinul său cu sămânță. Intr'o zi îl întrebă cel bogat: „Cum aș trebui să fac cu pământul meu, ca să-mi producă ceva?“ Pustnicul îi răspunse: „Trage un gard de argint în jurul pășunelor și câmpiilor tale și Dumnezeu te va binecuvânta“.

Bogatul însă îi zise: „Aceasta nu stă în puterea mea, și apoi nu vreau să fac ca acel nebun, care semănase ace, ca să-i crească din ele un gard de fer“. „Tu nu mă pricepi, îi răspunse pustnicul; schimbă vre-o câțiva galbeni în monede mici de argint și vino la mine cu ele; eu te voi învăța să semeni gardul de argint“. Bogatul făcu precum i se spuse și în dimineata următoare găsi sute de săraci așezați ca un gard în jurul moșiei sale. Acestora trebui să le împartă monedele cu vorbe blânde și prietenoase. Fiecare dintre ei îi spuse: „Dumnezeu să te răsplătească!“ Pustnicul îi explică apoi: „Vezi, acesta este gardul de argint“.

În chipul acesta bogatul fu mișcat în mod minunat de harul lui Dumnezeu și pentru prima dată se împlini prorocie apustnicului despre țarina până acum stearpă: inima împietrită. Din această inimă tare ca o stâncă ieși un izvor și lacrimi de iubire înceură să-i curgă pe obrazi bogatului. Dar și câmpiile și pășunile lui fură binecuvântate și el putu să-și facă gardul de argint din ce în ce mai des și mai bogat și în scurt deveni atât de milostiv și fericit, încât credea că vede în fiecare sărac pe Domnul nostru în persoană. În modul acesta dragostea lui Dumnezeu duse un zid de argint în jurul avuțiilor sale, iar îngerii, când și el căzu sub coasa morții, găsindu-l sub scutul cerului, îl duseră în bucuriile veșnice.

Din evreu episcop catolic

Ziarele anunță că în curând va sosi la București tânărul episcop al greco-catolicilor din Pittsburg, America, Török János, pentru a trata în chestiunile credincioșilor săi de peste Ocean.

Cine este acest Török János?

Este fiul evreului budapestan Adolf Toch. Toch junior. E înzestrat cu însușiri extraordinare.

După ce a făcut liceul și a schimbat numele în Török a trecut la catolicism și s'a înscris la facultatea de teologie. În timpul războiului Török a funcționat ca preot militar al armatei austro ungare.

Sub regimul lui Béla Kun a fost închis în temniță.

Regimul horthyst l'a închis din nou motivând această arestare cu republicanismul lui manifestat pe față.

Un an întreg a suferit Török János în temniță. Scăpând din puscărie, dânsul a hotărât să părăsească Ungaria și să se așeze în America.

Prin extraordinarul său talent oratoric și-a câștigat și cel mai scurt timp o ne mai pomenită popularitate în masse. Astfel deveni cu timpul alintatul atât al muncitorimei cât și al aristocraților din Fift Avenue din New York. Török a dezvoltat o intensă activitate publicistică.

Fiind vacant scaunul de episcop greco-catolic la Pittsburg Harding a intervenit cu stăruință pe lângă Papa dela Roma să aprobe numirea de episcop a tânărului Török János.

Papa Benedict al XV-lea a numit pe cetățeanul ungar Török János, fiul evreului Toch Adolf ca episcop la Pittsburg al gr.-catolicilor.

După numire, Török s'a reîntors în Europa pentru a mulțumi Papei dela Roma pentru înalta cinste ce i-a făcut-o Părăsind Roma a plecat la Praga și Belgrad în chestiunile credincioșilor săi cetățeni ai statelor răsărite pe urma monarhiei Austro-ungare.

Este vorba de ajutoarele bănești acordate odinioară de monarhia austro ungară parohiilor din America, ajutoare ce — dela începerea războiului mondial — nu s'au mai plătit.

După știrile ziarelor vieneze P. S. Sa a fost satisfăcut la Praga și Belgrad și speră că nu va fi refuzat nici în România.

Petreceri în post

Ministerul de Interne a dat organelor administrative sub Nr. 97303 următorul ordin:

Domnule Prefect,

Avem onoare a Vă face cunoscut că Ministerul a luat dispozițiunea ca în tot timpul postului Crăciunului și Paștelui, să nu se acorde autorizațiuni pentru baluri, fie mascate fie deschise, ci numai pentru serate dansante. În ultima săptămână a postului Crăciunului și prima și ultima săptămână a postului Paștelui, nu se vor permite nici serate dansante. În carnaval sunt permise pe lângă serate și balurile fie mascate sau deschise. Autorizările vor fi date de organele administrative și polițienesti, cu respectarea dispozițiunilor privitoare la menținerea ordinii și cu aprobarea comandamentului militar, acolo unde este stare de asediu.

Director general:

Modolea

Un glas din popor

Un țaran gr. catolic adresează gazetei „Lumina Satelor” din Sibiu următoarea mult graitoare scrisoare:

Onorat Domnule Redactor! Am cetit în gazeta D-voastră Lumina Satelor în numărul 50—52 al anului trecut despre politica Papei care o face iarăși acuma, și anume că s'au întovărășit cu bolșevicii din Rusia, pe cari îi asmuță într'aceea ca să nu recunoască alipirea Basarabiei de mama țară și să nu primească Italia vizita iubitului nostru Rege la Roma.

Așa dară iubiți români ar fi vreme să ne trezim din somn barem acuma când vedem că a triaoră își arată inima ce bună cătră noi Români, Papa dela Roma?

1. Intâia oară au fost când au pus un episcop catolic dela Hajdudorog pe cele 50 de eclejii românești care le-au fost rupte dela episcopia Oradea mare și Gerla, și acel episcop sau fost și prinsă în ale lui eclejii (parohii) să șteargă sărbătorile noastre și cu totul au vrut să șteargă limba noastră atât din școală cât și din biserică însă bunul Dumnezeu nu iau ajutat.

2. La încoronarea iubitului nostru Rege poroncă au dat Papa la episcopii D-sale să nu intre în Biserica încoronării pe cum nici n'au

intrat, și acesta au fost un mândru lucru dela Vicarul lui Hristos cum să numește a fi.

A 3-a oară acest de acum-a când să întovărășeste cu bolșevicii din Rusia și nu să se încească de pace ce din contră să asmuțe de nou pe țări la altă primejdie de război.

Prea iubiți Români uniți să ne trezim la cap și să mergem înapoi de unde ne-au fost rupt acum-a 225 de ani adecă în 14 Mai anul 1699 și ne-au unit cu biserica papistase, să mergem cu toți Români să fim un fel și un neam românesc adevărat adecă toți ortodoxi și să stăpânim o țară mândră cum este România mare la olaltă, că știți ce zice hora Românului, hai să dăm mână cu mână cei cu inima română, să învățăm hora frăției pe pământul României.

ȘTIRI

Proiectul de unificare. Gazetele din București scriu că d-l ministru de culte a întrunit Sâmbătă la ministerul respectiv pe mai mulți specialiști cărora le-a citit proiectul de lege privitor la unificarea administrativă a bisericii ortodoxe.

Cu acest prilej proiectul a fost definitiv pus la punct, introducându-se toate modificările indicate de consiliul de miniștri.

Acel proiect va fi depus la Senat, imediat după redeschiderea Parlamentului.

Cum modificarea proiectului de reformă administrativă n'a fost încă terminată, Senatul va lua întâi în discuție și va vota proiectul unificării bisericești.

* * *

Un templu al păcii. La Paris s'a alcătuit un comitet în scopul întemeierii unui templu pentru pacea popoarelor. Fac parte din comitet mai mulți bărbați mari ai Franței în frunte cu Herriot, apoi confederația generală a muncii, partidul radical, partidul socialist și alte partide politice.

Monumentul va fi ridicat pe locul unde s'a petrecut cea mai sângeroasă luptă din războiul mondial.

Herriot va vorbi la 1 Februarie la Trocadero și va invita toate popoarele Europei să adere la această idee și să se asocieze Franței în realizarea ei.

* * *

Propaganda iredentistă. În Oradea mare a apărut un calendar unguresc pe 1925 „örszem naptár“ editat de episcopia catolică. Deși toată lumea s'a acomodat schimbării calendarului domniilor canonici dela Oradea mare au menținut în calendarul lor și datele calendarului vechiu cum era în trecut, evident ca să facă tulburare în populație. Chestiunea a fost anunțată siguranței care a confiscat calendarul și ia pornit cercetare împotriva celor ce l-au tipărit.

* * *

Congres. Preoții văduvi din întreaga țară sunt convocați de preotul D. Popescu Moșoala la un congres general, care se va ține în 29 și 30 April a. c. în București. Informații de la redacția revistei „Crucea“ str. Moșilor 161.

* * *

D-l prof. N. Iorga a plecat la Paris unde ține la Sorbonna două cicluri de conferințe istorice. A fost întâmpinat cu mare alai, iar la prima conferință i-s'au făcut ovații entusiaste. Profesorii universitari francezi au dat o masă festivă în onoarea lui.

* * *

Fără bilet de tren. Doi băieți din Brăila și Constanța vrând să cruțe, s'au urcat în trenul, care circula între Brăila și Constanța, fără bilete. Ei se ascundeau dinaintea conductorului, trecând dintr'un vagon în altul. Dar, cum ulciorul atâta merge la fântână până ăse sparge, așa și tinerii aceștia, atâta s'au mutat din vagon în vagon, până au căzut sub roțile trenului, care i-a ucis pe amândoi.

* * *

O comoară descoperită. La mănăstirea Kievopetersk din Rusia s'a dat peste o bogăție mare de petrii scumpe, lucruri de aur și argint, cari sunt prețuite în sumă de multe miliarde de ruble. Aceasta îngrămadire de scumpeturi se trage din anul 1921, când mai marii Rusiei pentru a veni în ajutorul infometajilor a adunat tot ce-a fost de preț din țară. Se vede, că vre-un tovarăș, și-a uitat de mulțimea flămândă și a pus comoara s'o aibă numai el la zile negre.

* * *

Imprumut. În zilele trecute a plecat la Paris guvernatorul băncii naționale d-l Oromolu, unde a avut întrevedere cu d-l ministru Vintilă Brătianu, și cu ambasadorii Titulescu și Diamandy. Dânsii cercă să obțină pe seama țării un împrumut dela casele mari din Paris sau Londra și sunt speranțe ca să succedă.

Constituire. Studenții Institutului teologic ort. rom. din Cluj, s'au organizat într-o societate academică teologică ce poartă numele „Credința Ortodoxă” constituindu-se în felul următor: Președintele soc. Teodor Ciurus c. III, vice președinte Mihail Grecu c. II, notar I. S. Rusu c. III, notar II. S. Jina c. II, cassar A. Tomuş c. II, controlor Oniga P. c. III, bibl. Nicola c. I, v. bibl. T. Anca c. I, econom P. Dabu c. I. 1. Secția literară: președinte C. Dumitrescu c. II, membrii comisiei: L. David, I. Gurgiu c. III, M. Avrămuțiu, G. Sacerdoțean c. II, S. Bulz, D. Nanu c. I. 2. Secția de propagandă: preș. Ion A. Popescu c. III, membrii comisiei: G. Stan c. III, G. Hodis, Radu Buteleanc c. II, N. Radu c. I. 3. Secția muzicală: președ. I. Delu, c. II, membru ajut. I. Todor. c. I.

Nr. 618—1924.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh, devenit vacant în parohie de cl. II-a Jabenita, din protopresbiteratul Reghinului, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela cea dintâi publicare, în „Renașterea”.

Beneficiile parohului sunt:

1. Salar dela stat.
2. Locuință în casa parohială nou zidită, cu supraedificate și grădină.
3. Sesiune parohială de 16 jug. cu probabilitatea completării la maximul prescriș de lege.
4. Competință anuală de 12 metri cubi de lemne de foc, din pădurea parohială.
5. Venitele stolare obișnuite, zi de lucru, merță, etc.

Comuna e stațiune balneară, cu baie de apă sărată și nămol, la o depărtare de 9 klm. de Reghin.

Reflectanții își vor înainta cererile legal întocmite, oficiului nostru și se vor prezenta într-o Duminecă sau sârbătoare în parohie, pentru a se face cunoșcuți oamenilor.

Oficiul protopresbiterat ort. român din Reghin, în înțelegere cu oficiul parohial din Jabenita.

Reghin 17 Ianuarie 1925.

Dumitru Antal m. p. protopresb.

Nr. 682—1924 Prot.

1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Petea de Câmpie* protopopiatul Tg. Mureș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea salariului dela stat.
2. Sesiune parohială 27 jugăre (arător și coșitor).
3. O zi de lucru dela fiecare familie.
4. Venitele stolare îndatinat.
5. Casă parohială cu 3 camere și culină și supraedificate economice.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului Oficiu protopopesc în termenul fixat; iar pentru a face cunoștință cu poporul se vor prezenta în vre-o duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cnăta, ori celebra și predica.

Târgul Mureș la 23 Decembrie 1924.

Oficiul protopopesc ort. român al Târgului Mureșului, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Stefan Russu, protopop.

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaidu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaidu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2,50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei